

Częstochowa, 28.12.2017

Prezydent Miasta Częstochowa, Krzysztof Matyjaszczyk

Rada Miasta Częstochowy
Ul. Śląska 11/13
42-217 Częstochowa

Petycja w interesie publicznym

Na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (Dz.U. z 2014r., poz. 1195) zwracamy się z do Prezydenta i Rady z następującą petycją:

W związku z przypadającą 28 listopada 2018 roku setną rocznicą uzyskania przez Polki praw wyborczych, apelujemy o ufundowanie przez miasto tablicy upamiętniającej to historyczne wydarzenie. Postulowana przez nas lokalizacja to fasada (za zgodą Konserwatora Zabytków) lub okolice kamienicy Al. NMP 35.

Ponadto, w związku z uchwalonym przez Sejm Rokiem Praw Kobiet - upamiętniającym 100-lecie wywalczenie przez Polki praw wyborczych, apelujemy o przyłączenie się miasta do tej inicjatywy poprzez zwiększenie odsetka kobiecych patronek ulic, rond, placów i skwerów w roku 2018 i latach następnych. Kobięce patronki obecnie stanowią bardzo niewielki procent wszystkich nazw, dlatego wyżej wymienionym obiektom powinny być nadawane wyłącznie nazwy kobiece.

UZASADNIENIE

Polska była jednym z pierwszych krajów na świecie, które wprowadziły kobiety do parlamentu i przyznały im pełnię praw. 28 listopada 2018 roku Józef Piłsudski, Tymczasowy Naczelnik Państwa, podpisał dekret o ordynacji wyborczej do Sejmu Ustawodawczego. W myśl tego aktu Polki otrzymały pełnię praw wyborczych. To, co dziś wydaje się oczywistością, (choć wciąż nie na całym świecie), zostało wywalczone przez odważne, zdeterminowane i mądre kobiety. W przyszłym roku będziemy obchodzić 100-lecie tego wydarzenia. Właściwe upamiętnienie tego faktu, powinno być zaznaczone w tkance miejskiej miasta, które wyrosło na robotniczych tradycjach postępowego ruchu demokratycznej lewicy, w której istotną rolę pełniły kobiety. Postulowana lokalizacja to fasada XIX-wiecznej kamienicy przy Al. NMP 35, gdzie przez lata swoją siedzibę miała Liga Kobiet Polskich, organizacja założona w 1913, działająca na rzecz równouprawnienia kobiet - w tym przyznania im pełni praw wyborczych.

Częstochowa jest miastem, które pomimo faktu, że jego reprezentacyjna ulica (Al. NMP) jest nazwana na cześć kobiecej patronki, to jedynie 4,4% ulic (52 na 1194) nosi nazwy kobiece. Porównując, ulice z patronami męskimi stanowią 32,2% wszystkich. Ciężko szukać patronek związanych z miastem i regionem. Obecnie są to jedynie 4 lokalne postacie: Zofia Martusewicz, Halina Poświatowska, Wanda Wereszczyńska, Teresa Weysenhoff. Przewaga mężczyzn w nazewnictwie ulic wciąż jest znacząca, pomimo faktu, że w rzeczywistości w historii mia-

sta było o wiele więcej zasłużonych dla lokalnej społeczności kobiet. Wymieńmy co najmniej 5 z nich, które bez wątpienia powinny mieć w Częstochowie swoją ulicę:

Garlicka Zofia (1874-1942), lekarka, działaczka społeczna. Należała do PPS, dla której przemycala broń. W 1905 kierowała Związkiem Kobiet. W 1922 członkini kobiecego komitetu wyborczego Unii Narodowo-Państwowej. W czasie okupacji należała do Służby Zwycięstwu Polski i AK, dawała schronienie i pomagała Żydom. Uwięziona w KL Auschwitz, gdzie opiekowała się chorymi więźniarkami i zmarła.

Praussowa Zofia (1878-1945), zaangażowana w działalność PPS, następnie w Organizacji Bojowej PPS. Pomagała w ucieczce Józefa Piłsudskiego z więzienia. Organizowała w Częstochowie werbunek do Legionów. Posłanka na Sejm I i II kadencji w latach 1922-1927 i 1928-1930, inspektorka pracy i feministka. Zmarła w KL Auschwitz.

Hassenfeldowa Dorota (1889-1980), adwokat. Po egzaminie w 1929 jedyna kobieta-adwokat w Częstochowie. W międzywojniu członkini m.in. Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet. Działaczka Ligi Kobiet, gdzie zasiadała także zarządzie głównym.

Kostrzewska Maria (1911-1990), nauczycielka, działaczka ZHP i PCK. Współredaktorka pism Szarych Szeregów: "Pobudka" i "Wiadomości". Więziona w KL Ravensbrück.

Nowakowska Janina (1911-2002), lekarka, chirurg. W 1940 przeprowadzała szczepienia ochronne mieszkańców Częstochowy. 1948-75 pełniła funkcję ordynatora. Przez wiele lat była jedynym chirurgiem dziecięcym w mieście i twórczynią częstochowskiej szkoły chirurgii dziecięcej.